

Олександр КРАСНОВ

Начальник ОРВ (з м.д. н.п. Краснопілля) ОРУ СхРУ,
Державна прикордонна служба України
<https://orcid.org/0000-0002-9220-4558>
krasnovsasha84@gmail.com

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНА ОРГАНІЗОВАНА ЗЛОЧИННІСТЬ: РИСИ ТА НАПРЯМИ ПРОТИДІЇ

В статті розглянуто основні риси транснаціональної організованої злочинності, що визначаються широким колом чинників політичного, економічного та соціального характеру, які діють на міжнародному рівні. Надано аналіз характеристик та дефініцій цього явища, визначених у проведених в нашій країні наукових дослідженнях. Проаналізовано чинники, що визначають це явище, у тому числі ті, які пов'язані із процесами глобалізації та сприяють транснаціоналізації злочинності.

Виокремлено ключові риси транснаціональних організованих злочинних угруповань, що забезпечують їх виживання та максимізацію злочинних прибутків. Наголошується, що такі угруповання мають складну побудову, ієрархічні моделі, у них чітко виокремлюється управлінське ядро та виконавча периферія. Автор указує, що останнім часом злочинні угруповання, які первинно виникали на фундаменті національної чи етнічної ознаки, об'єднуються, налагоджують взаємні зв'язки та встановлюють певні правила ведення свого злочинного бізнесу, більш-менш прийнятні для різних угруповань. Указується, що корупція в організованій злочинній діяльності розглядається як спосіб досягнення, у першу чергу, ринкових переваг та максимізації прибутку.

На підставі проведеного аналізу надано пропозиції щодо удосконалення протидії транснаціональній організованій злочинності. Серед них: 1) активізація роботи правоохоронних органів; 2) адекватність правоохоронних дій реальному стану транснаціональної злочинності; 3) нарощування зусиль у боротьбі з етнічною злочинністю; 4) вдосконалення засобів правової протидії транснаціональній організованій злочинності; 5) подальший розвиток взаємодії правоохоронних органів України із правоохоронними органами зарубіжних країн; 6) вдосконалення системи протидії транснаціональній організованій злочинності та корупції всередині України.

Ключові слова: організована злочинність; транснаціональна організована злочинність; правоохоронна діяльність; глобалізація; міжнародне співробітництво.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Одним із наслідків глобалізації стало посилення криміналізації суспільних відносин як на національному, так і на міжнародному рівнях. При цьому однією із найбільш виразних тенденцій стає транснаціоналізація злочинності, що проявляється як у формуванні нових кримінальних структур, що діють поза межами державних кордонів, так і розширення сфер впливу вже існуючих злочинних організацій. Процеси транснаціоналізації зачіпають не лише сфери злочинної діяльності, що

традиційно розглядалися як такі, що ґрунтуються на міжнародних операціях – наприклад, наркобізнес, торгівля людьми, нелегальна міграція тощо. Транснаціональними стають і традиційно «внутрішні» злочини, такі як корупція, правопорушення у податковій сфері тощо.

Розширення діяльності на транснаціональний рівень дозволяє кримінальним структурам збільшувати свої прибутки, уникати соціального контролю та посилювати власну могутність. Це перетворює злочинність на чинник, що визначає не лише політику окремих держав, а й міжнародні відносини на регіональному та глобальному рівнях. Сучасна організована злочинність перетворилась на чинник, що становить загрозу безпеці та стабільному розвитку людства у цілому.

Дослідження транснаціоналізації злочинності як прояву процесів глобалізації становить особливе значення, оскільки дозволяє сформувати наукове підґрунтя удосконалення правоохоронної діяльності, напрацювання заходів протидії як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. В опублікованих останнім часом дослідженнях суттєву увагу присвячено питанням протидії транснаціональній організованій злочинності. Зокрема, у монографічному дослідженні Г. Жаровської [1] розкрито кримінологічний зміст цього явища, визначено чинники, що сприяють його формуванню та розвитку, а також його регіональні особливості. Окрема увага присвячена його впливу на ситуацію у нашій країні. Автором визначаються ключові напрями формування антикримінальної політики України, її правові та організаційні складові, а також висвітлюються питання міжнародного співробітництва у протидії транснаціональній організованій злочинності.

Питанням протидії транснаціональній організованій злочинності присвячено також і навчально-методичний посібник, підготовлений авторським колективом [2]. Авторами, на ґрунті досвіду діяльності правоохоронних органів України та інших країн, розкривається сутність, характеристика та особливості розслідування транснаціональних злочинів.

Дисертація А. Вознюка [3] присвячена питанням застосування заходів кримінального права у протидії організованим злочинним угрупованням, діяльність яких становить загрозу громадській безпеці.

У монографічному дослідженні Н. Невідомої [4] розкриваються питання, пов'язані із юридичною кваліфікацією злочинів, вчинених злочинною групою. Натомість, дисертаційне дослідження Т. Міщенко [5] розкриває особливості організації роботи правоохоронних органів, уповноважених протидіяти організованій злочинності.

Метою статті є визначення ключових рис сучасної транснаціональної організованої злочинності та надання пропозицій щодо удосконалення протидії цьому явищу.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Транснаціональна організована злочинність визначається широким колом чинників політичного, економічного та соціального характеру, що діють на міжнародному рівні. Це, у свою чергу, визначає потребу у формуванні узгодженого мультидисциплінарного підходу до цього явища, який враховував би інтереси різних країн світу.

На сьогодні існують різні підходи до визначення поняття «транснаціональна організована злочинність».

Так, М. Вербенський визначає транснаціональну організовану злочинність як різновид організованої злочинності, для якого притаманні структурна система високоорганізованих законспірованих злочинних угруповань, що діють на міжрегіональному та більш широкому міжнародному рівнях і здійснюють злочинну діяльність у вигляді промислу, спрямованого на систематичне отримання максимально високих прибутків і надприбутків, використовуючи у своїх інтересах як державні структури, так й інститути громадянського суспільства [6].

А. Репецька під транснаціональною організованою злочинністю розуміє вчинення злочинними організаціями незаконних операцій, пов'язаних із

переміщенням потоків інформації, грошей, фізичних об'єктів, людей, інших матеріальних та нематеріальних цінностей через державні кордони з метою використання сприятливої ринкової кон'юнктури в одній або кількох іноземних державах для отримання суттєвої економічної вигоди, а також для ухилення від соціального контролю за допомогою використання значних відмінностей в системах кримінального правосуддя різних країн і корупції [7].

І. Пшеничний під цим поняттям розуміє форму міжнародної діяльності організованих злочинних груп або організацій із використанням різних методів, у тому числі і примусового характеру, та заборонених товарів і послуг. При цьому така діяльність має виходити за межі однієї країни [8, с. 7].

В. Яценко вважає транснаціональну організовану злочинність відносно масовим соціально-економічним кримінальним явищем, що проявляється у функціонуванні стійких керованих об'єднань злочинців у межах певної території (країни, регіону), що здійснюють злочинну діяльність як бізнес з метою отримання максимальної вигоди, мають сувору ієрархічну побудову з виділенням лідерів, які організують і керують процесом планування, підготовки і вчинення злочинів, і створюють за допомогою залучених до кримінальної сфери широких прошарків населення і корумпованих зв'язків механізм захисту і протидії соціальному контролю [9, с. 12].

Для напрацювання заходів протидії транснаціональній організованій злочинності важливим є виокремлення чинників, що визначають це явище.

Г. Жаровська виділяє наступні чинники, обумовлені процесами глобалізації, що сприяють транснаціоналізації злочинності:

– формування глобальних фінансових систем, їх доступність та зручність у використанні ведуть до зниження можливостей контролю за переміщенням фінансів на міжнародному рівні, полегшення легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, їх переміщення між різними юрисдикціями;

- посилення конкуренції на кримінальних ринках, пов'язане із виходом на них угруповань із інших країн, веде до зростання насильства та поширення корупції;

- міграційні процеси ведуть до інтенсифікації витоку інтелектуального капіталу та фінансів до інших, як правило – економічно розвинутих країн, що має наслідком поглиблення кризових тенденції в менш розвинутих державах; це, у свою чергу, веде до загострення соціально-економічної нерівності на планеті, зростання розриву між рівнем розвитку заможних та відсталих країн, розвинутих і відсталих територій [10, с. 61.].

- створення єдиної глобальної інформаційної мережі Інтернет веде до переміщення злочинності в інформаційну сферу, що відбувається на глобальному світовому рівні;

- розширення офшорних ринків веде до формування альтернативної глобальної фінансової системи, що не лише полегшує відмивання злочинних доходів, а й робить їх фактично недоступними для правоохоронців [11, с. 293].

Такі угруповання мають складну побудову, що поєднує у собі мережеву та ієрархічну модель, відокремлення управлінського ядра та виконавчої периферії. Це дозволяє забезпечити безпеку керівної ланки злочинних структур, оскільки встановити зв'язок між нею та конкретними злочинними проявами майже неможливо. Ці ланки є відносно стабільними і діють впродовж тривалого періоду часу. Натомість, виконавча периферія є змінною, а її учасники, безпосередньо причетні до вчинення протиправних дій, найчастіше потрапляють у поле зору правоохоронних органів та стають жертвами кримінальних конфліктів. Інформація, якою вони володіють, є вкрай обмеженою, тож отримати від них дані щодо керівництва кримінальних структур не є можливим. Для виживання злочинних організацій втрата цих членів особливого значення не має.

Транснаціональні злочинні структури не обмежують сферу свого впливу окремими державами чи регіонами, а сферу своєї діяльності – певними видами злочинів. Розширення сфер впливу кримінальних структур веде до формування глобальної злочинної субкультури, своєрідних «правил ведення бізнесу», взаємодії між різними злочинними угрупованнями. Ці правила набувають

вираженого «ділового» забарвлення, за якого етнічні, релігійні, культурні особливості поступово втрачають значення.

На думку Д. Беседи, характерною рисою транснаціональних злочинних угруповань досить часто виступає їх етнічний характер. На цій підставі дослідник робить висновок про те, що етнічна організована злочинність є складовою транснаціональної [12].

Злочинні угруповання, первинно побудовані за національною чи етнічною ознакою, об'єднуються, налагоджують між собою зв'язки та діють як єдине ціле. Глобальні злочинні об'єднання включають представників різних країн, що веде до формування транснаціональних структур, здатних діяти у різних регіонах світу. Це веде до формування єдиного кримінального середовища, що все більшою мірою впливає і на сферу легальних відносин. Відбувається взаємне проникнення кримінальної та легальної складових світового ринку. Кримінальні практики та підходи проникають до легальної економіки, так само, як і капітали, одержані в результаті вчинення злочинів. Корупція розглядається як спосіб досягнення ринкових переваг та максимізації прибутку. Це веде до підриву чесної конкуренції, скорочення податкової бази, криміналізації економічних відносин у цілому.

В. Буркаль виділяє такі ознаки транснаціональних організованих злочинних угруповань, що діють в економічній сфері:

- наявність одноособового лідера або колегіального органу керівництва, при якому управління здійснюється групою осіб;
- ієрархічність та розподіл ролей учасників за функціональною ознакою, поділ угруповання на складові групи, наявність «охоронців», «контролерів» і т.п.;
- наявність матеріальної бази, що виявляється у створенні спільних грошових фондів;
- наявність офіційно зареєстрованих підприємств, акціонерних товариств, громадських організацій, фондів та інших структур, під прикриттям яких діють злочинці;

- високий рівень технічного забезпечення та кримінальний професіоналізм учасників;
- налагоджені контакти з кримінальними угрупованнями інших держав;
- наявність корумпованих зв'язків в органах державної влади та місцевого самоврядування, судовій та правоохоронній системах як України, так і інших країн, на які поширюється їх злочинна діяльність;
- створення системи захисту від соціального та правового контролю, конспірація, розвідувальна та контррозвідувальна діяльність [13, с. 100].

Значною мірою, ці риси є характерними для транснаціональних злочинних угруповань, що діють у будь-яких сферах.

Ознакою злочинності є те, що вона, як явище, суперечить загальному суспільному інтересу і порушує баланс між ним та індивідуальним чи груповим інтересом [14, 15]. При цьому для організованої злочинності це протиріччя є особливо гострим. У результаті процесів глобалізації це явище набуває ознак транснаціоналізації, здатності впливати на суспільне життя, економіку та політику не лише окремих держав, а й цілих регіонів світу. За таких умов організована злочинність як глобальне явище суперечить інтересам сталого розвитку людства у цілому. Окремі соціальні групи у результаті такої діяльності отримують зиск за рахунок інтересів не лише суспільств окремих держав, а й усього світового співтовариства.

Протидія транснаціональній злочинності потребує напрацювання системи заходів, що враховувала б специфіку цього явища.

Г. Жаровська [16, с. 12-14.] визначає процес протидії транснаціональній організованій злочинності як регламентовану нормами права діяльність правоохоронних органів, яка спрямована на попередження, виявлення та припинення транснаціональних злочинів. На її думку цей процес має складатися із наступних елементів:

1. Активізація діяльності правоохоронних органів у питаннях протидії транснаціональній злочинності на засадах профілактики та повноцінного інформаційного забезпечення. На нашу думку, така активізація потребує

розробки та впровадження оновленої антикримінальної стратегії, орієнтованої саме на протидію транснаціональній організованій злочинності та враховувати її зв'язок із тероризмом, корупцією та іншими загрозами національній безпеці.

2. Відповідність дій правоохоронних органів реальному стану транснаціональної злочинності. Вчена слушно зазначає, що на сучасному етапі наша держава стикається із появою принципово нової форми транснаціональної злочинності, яка відноситься до сегменту злочинів проти національної безпеки. Реагування на цю загрозу потребує узгоджених дій з боку усієї правоохоронної системи нашої країни, а також розширення взаємодії із партнерськими компетентними органами інших країн, міжнародними організаціями. Це також потребує створення координаційного центру, до завдань якого відносилося б узгодження дій елементів цієї системи на зазначеному напрямі, а також проведення аналітичної роботи.

3. Нарощування зусиль у боротьбі з етнічною злочинністю. На нашу думку, протидія етнічним злочинним угрупованням має розглядатися у більш ширшому контексті забезпечення національної безпеки. Слід враховувати, що такого роду структури часто діють під контролем спецслужб країн походження, зокрема, Російської Федерації, що активно використовується на шкоду національним інтересам України. Одним із напрямів протидії цій злочинності може бути застосування щодо окремих категорій громадян посилених заходів прикордонного контролю з метою їх недопущення на територію України.

4. Вдосконалення засобів правової протидії транснаціональній організованій злочинності. Зазначена нормативно-правова база має стосуватися підвищення спроможностей правоохоронних органів протидіяти такого роду злочинності, запобігання корупції, що активно використовується криміналітетом для забезпечення своєї діяльності, а також уніфікації системи інформаційного аналізу в нашій країні, відповідно до напрацьованих у світі стандартів.

5. Подальший розвиток функціонально-організаційного механізму взаємодії правоохоронних органів України із зарубіжними державами у сфері

протидії транснаціональній організованій злочинності. За сучасних умов міжнародне співробітництво від механізму, що сприяє проведенню правоохоронної діяльності перетворюється на її ключовий елемент. При цьому, на нашу думку, особливої ваги набуває таке співробітництво поза рамками кримінального процесу – в рамках проведення оперативно-розшукових заходів, ведення інформаційно-розвідувальної та аналітичної роботи. Також важливим напрямом міжнародного співробітництва є пошук та конфіскація майна, одержаного злочинним шляхом та вивезеного до інших країн світу.

6. Вдосконалення системи протидії транснаціональній організованій злочинності та корупції в Україні. Слушною є думка вченої про те, що головним завданням протидії транснаціональній організованій злочинності є відокремлення організованої злочинності від державних структур та усунення корупції. Також важливим є мінімізація впливу криміналітету на легальний сектор економіки, усунення умов для його використання з метою легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Узагальнюючи викладене, можна зробити висновки про те, що транснаціональна організована злочинність є найбільш небезпечною формою злочинної діяльності, що загрожує суспільному розвитку людства у цілому. Протидія цьому явищу потребує узгоджених дій міжнародного співтовариства, що суттєво підвищує роль міжнародного співробітництва у правоохоронній сфері.

На національному рівні протидія такого роду злочинності потребує узгодження дій усіх правоохоронних органів, формування спільних оперативних, слідчих груп та аналітичних центрів.

Також існує потреба в удосконаленні нормативно-правової бази протидії цьому явищу, що має враховувати наявні світові стандарти. На нашу думку, імплементація Конвенції ООН проти транснаціональної організованої злочинності [17] в законодавство України має передбачати внесення до нього

положень щодо протидії саме транснаціональної організованої злочинності. Доцільним є внесення до законодавства нашої країни норм, що визначали б ознаки транснаціональної організованої злочинності та визначали б підходи до організації протидії саме цьому виду протиправної діяльності.

Список використаних джерел

1. Жаровська Г. Транснаціональна організована злочинність в Україні: феномен, детермінація, протидія : монографія. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2018. 567 с.
2. Протидія транснаціональній злочинності : навч.-метод. посіб. / В. М. Дрьомін та ін. Одеса : Гельветика, 2018. 95 с.
3. Вознюк А. Теоретичні та практичні проблеми кримінальної відповідальності за створення злочинних об'єднань та участь у них як посягання на громадську безпеку : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2018. 38 с.
4. Невідома Н. Вчинення злочину організованою групою : монографія. Харків : Право, 2017. 221 с.
5. Міщенко Т. Адміністративно-правове забезпечення організації боротьби з організованою злочинністю, що супроводжується корупційними зв'язками : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Суми : Сум. держ. ун-т, 2017. 19 с.
6. Вербенський М. Г. Протидія транснаціональній організованій злочинності спеціалізованими підрозділами органів внутрішніх справ України: сучасні тенденції. *Право і суспільство*. 2006. № 2. С. 83-88.
7. Репецкая А. Л. Транснациональная организованная преступность в сфере экономики и финансов России. *Организованная преступность и коррупция: Исследования, обзоры, информация. Социально-правовой альманах*. 2000. Вып. 1. С. 34-38.
8. Пшеничний І. В. Організована транснаціональна злочинність і роль правоохоронних органів у протидії їй : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2000. 16 с.
9. Яценко В. А. Транснациональная организованная преступность: Криминологическая характеристика и предупреждение : автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Ростов-на-Дону, 2003. 16 с.
10. Сідоров В. І., Здоровко С. Ф. Глобалізація економіки та транснаціональна організована злочинність. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*: Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». 2017. Випуск 6. С. 58 – 70.
11. Жаровська Г. П. Глобалізація як фактор якісних змін в організованому злочинному середовищі. *Часопис Київського університету права*. 2013. Вип. 3. С. 292 – 296.
12. Беседа Д. «Транснаціональна» та «етнічна» злочинність: співвідношення понять. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*: Серія «Юридичні науки». 2018. С. 19 – 24.
13. Буркаль В. С. Протидія транснаціональній організованій злочинності у сфері економіки : дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук. 12.00.08 «Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право». Ірпінь : Університет Державної фіскальної служби України, 2019. 242 с.
14. Василевич В. В. Злочин і злочинність як об'єкти кримінологічного аналізу. Поняття, основні ознаки і характеристики злочинності / Кримінологія та профілактика злочинів : настановчі лекції для слух. ННІЗДН КНУВС та слух. рег. відділень. ННІЗДН КНУВС. Київ, 2013. URL : https://studopedia.su/9_9807_visnovok.html.
15. Василевич В. В. Поняття кримінології як соціально-правової науки, її предмет, завдання та функції / Кримінологія та профілактика злочинів : настановчі лекції для слух. ННІЗДН КНУВС та слух. регіон. відд. ННІЗДН КНУВС. Київ, 2013. URL :

https://studopedia.su/9_9808_ponyattyakriminologii-yak-sotsialno-pravovoi-nauki-ii-predmet-zavdannya-ta-funktsii.html.

16. Жаровська Г. П. Перспективні напрями протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2014. № 1 (32). С. 11 – 16.

17. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності: Резолюція Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй 55/25 – 15.11.2000 р. *Офіційний вісник України*. 19.04.2006. № 14. 340 с.

References

1. Zharovska H. Transnatsionalna orhanizovana zlochynnist v Ukraini: fenomen, determinatsiia, protydiia [Transnational Organized Crime in Ukraine: A Phenomenon, Determination, Opposition] : monohrafiia. Chernivtsi : ChNU : Ruta, 2018. 567 s. [in Ukrainian].

2. Protydiia transnatsionalnii zlochynnosti [Countering Transnational Crime] : navch.-metod. posib. / V. M. Dromin ta in. Odesa : Helvetyka, 2018. 95 s. [in Ukrainian].

3. Vozniuk A. Teoretychni ta praktychni problemy kryminalnoi vidpovidalnosti za stvorennia zlochynnykh obiednan ta uchast u nykh yak posiahannia na hromadsku bezpeku [Theoretical and practical problems of criminal liability for the creation of criminal associations and their participation as an encroachment on public safety] : avtoref. dys. ... d-ra yuryd. nauk : 12.00.08. Kyiv : Nats. akad. vnutr. sprav, 2018. 38 s. [in Ukrainian].

4. Nevidoma N. Vchynennia zlochynu orhanizovanoiu hrupoiu [Committing a crime by an organized group] : monohrafiia. Kharkiv : Pravo, 2017. 221 s. [in Ukrainian].

5. Mishchenko T. Administratyvno-pravove zabezpechennia orhanizatsii borotby z orhanizovanoiu zlochynnistiu, shcho suprovodzhuietsia koruptsiinymy zviazkamy [Administrative-legal support of the organization for the fight against organized crime, which is accompanied by corruptive ties] : avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07. Sumy : Sum. derzh. un-t, 2017. 19 s. [in Ukrainian].

6. Verbenskyi M. H. Protydiia transnatsionalnii orhanizovanii zlochynnosti spetsializovanyimi pidrozdilamy orhaniv vnutrishnikh sprav Ukrainy: suchasni tendentsii [Countering Transnational Organized Crime by Specialized Divisions of the Internal Affairs Institutions of Ukraine: Contemporary Trends]. *Pravo i suspilstvo*. 2006. № 2. S. 83-88. [in Ukrainian].

7. Repetskaya A. L. Transnatsionalnaya organizovannaya prestupnost v sfere ekonomiki i finansov Rossii [Transnational organized crime in the sphere of economy and finance of Russia]. *Organizovannaya prestupnost i korruptsiya: Issledovaniya, obzoryi, informatsiya. Sotsialno-pravovoy almanah*. 2000. Vyip. 1. S. 34-38. [in Russian].

8. Pshenychnyi I. V. Orhanizovana transnatsionalna zlochynnist i rol pravookhoronnykh orhaniv u protydii yii [Organized transnational crime and the role of law enforcement bodies in counteracting it] : avtoref. dys... kand. yuryd. nauk: 12.00.08. Kyiv, 2000. 16 s. [in Ukrainian].

9. Yatsenko V. A. Transnatsionalnaya organizovannaya prestupnost: Kriminologicheskaya harakteristika i preduprezhdenie [Transnational Organized Crime: Criminological Characteristics and Prevention] : avtoref. dis... kand. yurid. nauk: 12.00.08. Rostov-na-Donu, 2003. 16 s. [in Russian].

10. Sidorov V. I., Zdorovko S. F. Hlobalizatsiia ekonomiky ta transnatsionalna orhanizovana zlochynnist [Globalization of the economy and transnational organized crime]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina: Seriiia «Mizhnarodni vidnosyny. Ekonomika. Krainoznavstvo. Turyzm»*. 2017. Vypusk 6. S. 58 – 70. [in Ukrainian].

11. Zharovska H. P. Hlobalizatsiia yak faktor yakisnykh zmin v orhanizovanomu zlochynnomu seredovyshchi [Globalization as a factor in qualitative changes in an organized criminal environment]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava*. 2013. Vyp. 3. S. 292 – 296. [in Ukrainian].

12. Beseda D. «Transnatsionalna» ta «etnichna» zlochynnist: spivvidnoshennia poniat ["Transnational" and "Ethnic" crime: the ratio of concepts]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka»*: Serii «Iurydychni nauky». 2018. S. 19 – 24. [in Ukrainian].
13. Burkal V. S. Protydiia transnatsionalnii orhanizovani zlochynnosti u sferi ekonomiky [Countering Transnational Organized Crime in the Economy] : dysertatsiia na zdobuttia naukovoho stupenia kandydata yurydychnykh nauk. 12.00.08 «Kryminalne pravo ta kryminolohiia; kryminalno-vykonavche pravo». Irpin : Universytet Derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy, 2019. 242 s. [in Ukrainian].
14. Vasylevych V. V. Zlochyn i zlochynnist yak obiekty kryminolohichnoho analizu. Poniattia, osnovni oznaky i kharakterystyky zlochynnosti [Crime and crime as objects of criminological analysis. The concept, the main features and characteristics of crime] / Kryminolohiia ta profilaktyka zlochyniv : nastanovchi lektsii dlia slukh. NNIZDN KNUVS ta slukh. reh. viddilen. NNIZDN KNUVS. Kyiv, 2013. URL : https://studopedia.su/9_9807_visnovok.html. [in Ukrainian].
15. Vasylevych V. V. Poniattia kryminolohii yak sotsialno-pravovoi nauky, yii predmet, zavdannia ta funktsii [The concept of criminology as a socio-legal science, its subject, tasks and functions] / Kryminolohiia ta profilaktyka zlochyniv : nastanovchi lektsii dlia slukh. NNIZDN KNUVS ta slukh. rehion. vidd. NNIZDN KNUVS. Kyiv, 2013. URL : https://studopedia.su/9_9808_ponyattyakriminologii-yak-sotsialno-pravovoi-nauki-ii-predmet-zavdannya-ta-funktsii.html. [in Ukrainian].
16. Zharovska H. P. Perspektyvni napriamy proty dii transnatsionalnii orhanizovani zlochynnosti v Ukraini [Perspective ways to counter transnational organized crime in Ukraine]. *Borotba z orhanizovanoi zlochynnistiu i koruptsiieiu (teoriia i praktyka)*. 2014. № 1 (32). S. 11 – 16. [in Ukrainian].
17. Konventsiiia Orhanizatsii Obiednanykh Natsii proty transnatsionalnoi orhanizovanoi zlochynnosti [United Nations Convention against Transnational Organized Crime]: Rezoliutsiia Heneralnoi Asamblei Orhanizatsii Obiednanykh Natsii 55/25 – 15.11.2000 r. *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy*. 19.04.2006. № 14. 340 s. [in Ukrainian].

Oleksandr Krasnov. Transnational Organized Crime: Risks and Directions of Countering The article describes the main features of transnational organized crime. A wide range of factors that influence transnational organized crime has been identified. Among them are political, economic and social factors operating at the international level. An analysis of the characteristics and definitions of this phenomenon in the research of Ukraine is given. The factors that determine this phenomenon, including those associated with the processes of globalization and contribute to the spread of crime between different states, are analyzed.

The key features of transnational organized criminal groups that ensure their survival and maximize their criminal incomes are highlighted. It is noted that such groups have a complex structure, hierarchical models, they clearly distinguish the management core and periphery of ordinary performers. The author points out that in recent times criminal groups, which initially arose on the foundation of a national or ethnic basis, unite, establish mutual relations and establish certain rules for conducting their criminal business. These rules are more or less acceptable for different groups. It is stated that organized crime uses corruption to achieve, first and foremost, market advantages and maximize criminal profits.

Based on the analysis, suggestions are made for improving the countering of transnational organized crime. Among them: 1) the revitalization of the work of law enforcement agencies; 2) the adequacy of law enforcement actions and measures to the real situation of transnational crime; 3) escalating efforts in the fight against ethnic crime; 4) improving the means of legal counteraction against transnational organized crime; 5) the further development of the interaction of law enforcement agencies of Ukraine with law enforcement agencies of foreign countries; 6) improving the system of countering transnational organized crime and corruption within Ukraine.

Keywords: organized crime; transnational organized crime; law enforcement; globalization; the international cooperation.